

забаўляльна-навучальны
часопіс для дзетак

ГАРБУЗІК

казкі
чытаем
заданні
МАЛЮЕМ
самародкі
задаўкі
личым
гуляем
крыжаванкі
вершы

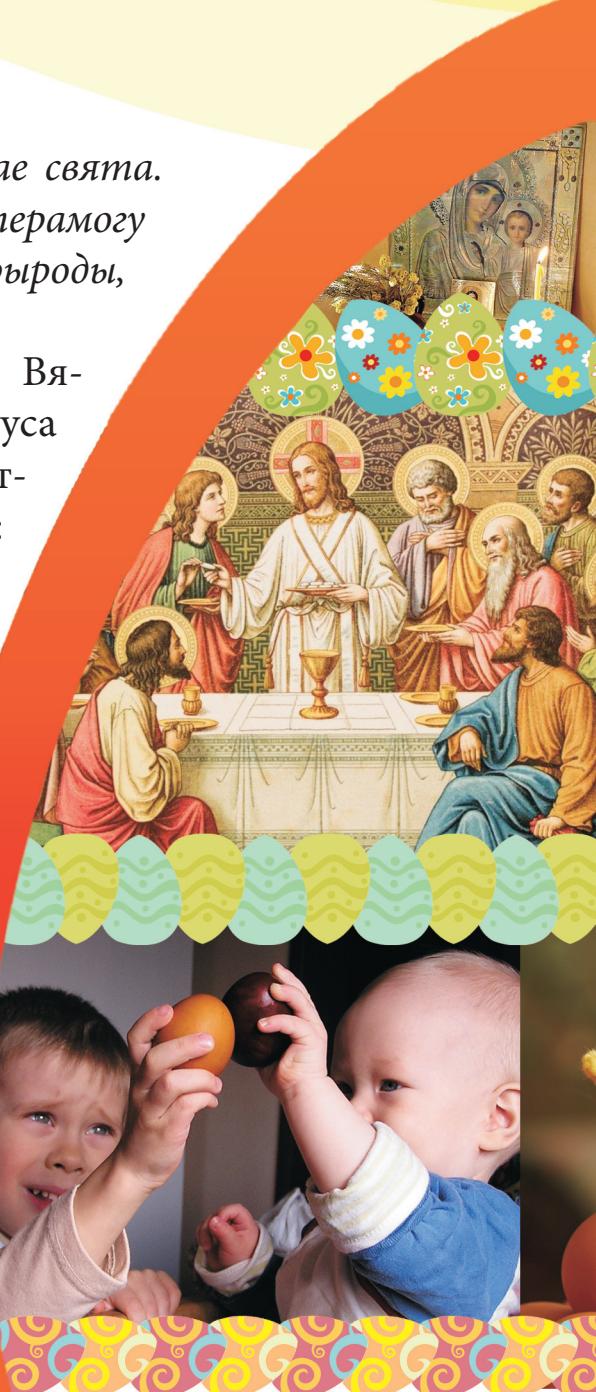
Светлы

Вялікдзень – самае важнае і значнае народнае свята. Калісьці даўным-даўно нашыя продкі віталі перамогу Сонца-Дажджбога, надыход вясны, абужэньне прыроды, пачатак “вялікіх дзён” палявых работ.

Пазней, калі ўзнікла рэлігія хрысціянства, Вялікдзень, ці Пасха, стаў днём праслаўлення Ісуса Хрыста, які быў ускрыжаваны і ўваскрос з мёртвых. Таму на свята людзі вітаюцца словамі: “Хрыстос уваскрос!”, на што прынята адказваць: “Сапраўды ўваскрос!”

Велікоднае яйка — сімвал перамогі жыцця над смерцю. Існуе паданне. Марыя Магдаліна, вучаніца Ісуса Хрыста, паведаміла імператару пра ўваскращэнне Хрыста. Са словамі “Хрыстос уваскрос!” яна падала яму звычайнае белае яйка. Імператар пагардліва адказаў, што паверыць ва ўваскращэнне, толькі калі гэтае яйка зараз жа пачырване. І адбыўся цуд — у ягоных руках яйка стала чырвоным! Уражаны ўладар прамовіў: “Сапраўды ўваскрос!” Так з’явіўся звычай велікоднага вітання.

Уесь тыдзень перад Пасхай людзі рыхтуюцца да свята. У суботу святочную ежу — булкі, пасху, яйкі — нясуць у храм асвяціць. Раней верылі: першы, хто прыбяжыць з пасвечанай булкай дамоў, раней скончыць працу ў полі і атрымае лепшы ўраджай.

1 дзень

У народзе існавала шмат велікодных павер'яў. Фарбаваным яйкам маці гладзілі па твары дзетак, каб раслі здаровенъкімі ды прыгожанъкімі. Абрус, на якім стаялі велікодныя стравы, нібыта абараняў ад граду, таму, пабачыўши градавыя хмари, вяскоўцы раскладалі абрус на двары. На свята хлопцы і дзяўчата гушкаліся на арэлях, каб хутчэй расло жыта.

На другі — трэці дзень Вялікадня па вёсках хадзілі велікодныя спевакі — валачобнікі. Музыкі гралі на скрыпцы і дудзе. Механоша насіў мех для святочных дарункаў. Валачобнікі хадзілі па хатах, славілі гаспадароў, зычылі добра. Гаспадары дзякавалі спевакам і дарылі ім “валачобнае” — булкі, фарбаваныя яйкі, каўбасы.

Святочныя гульні

“*Біткі*”. Дзеці і дарослыя б’юцца яйкамі. Перамагае той, у каго аказваецца наймацнейшае яйка (*мацак*); ён і забірае сабе разбітае яйка (*бітак*).

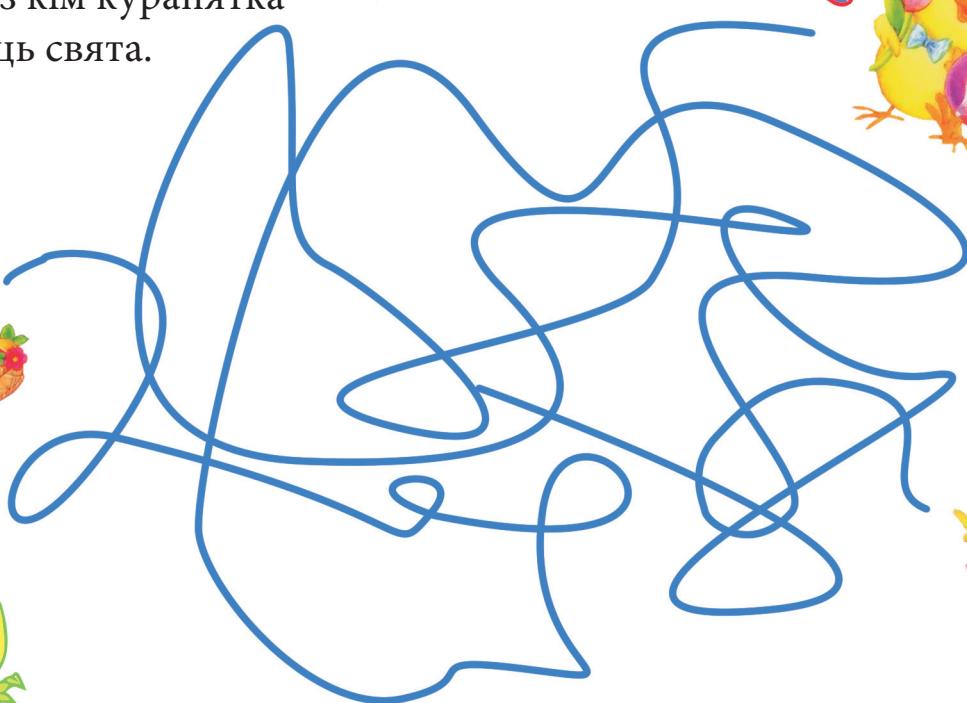
“*Качанне яек*”. На зямлю пад нахілам кладуць дошчачку, па якой коцяць яйкі. Пераможца той, чыё яйка пакоціцца далей. Таксама выграе той, чыё яйка закране іншыя — тады іх забірае пераможца.

“*На паляўнічы спрыт*”. Гульцы з завязанымі вачымі мусяць з трох разоў патрапіць вялікай лыжкай па яйку.

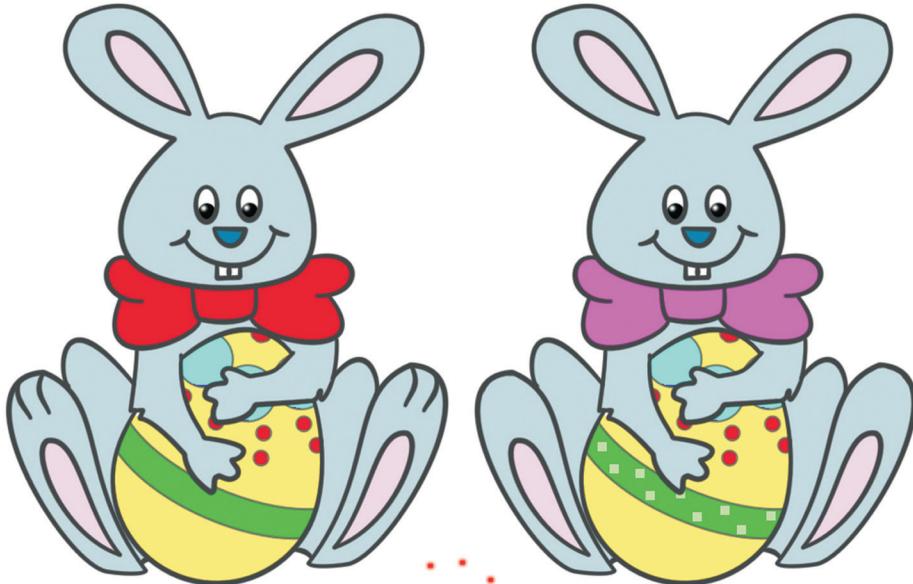

Куранятка ідзе ў госці.
Але да како яно патрапіць?
Знайдзі, з кім куранятка
адзначыць свята.

У гості

Розныя блязнаты

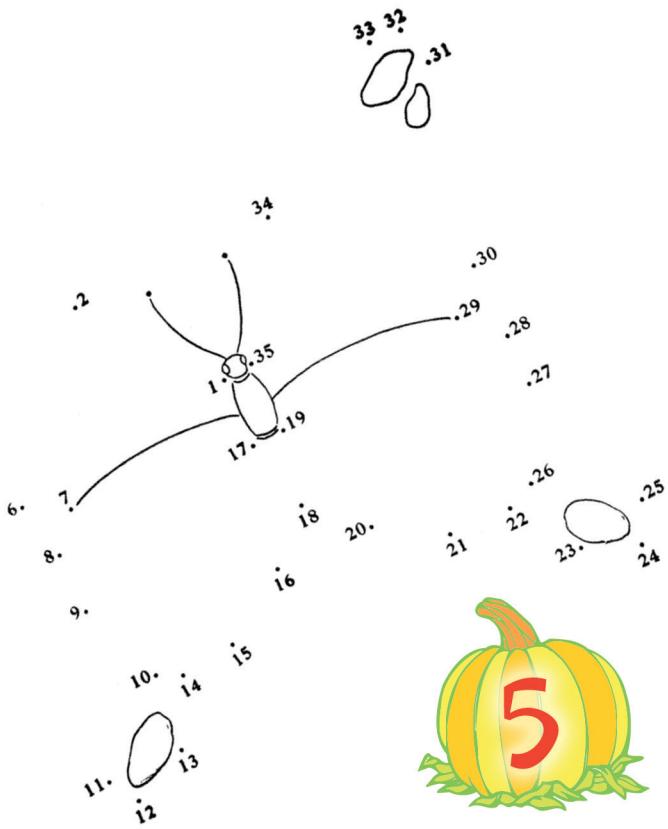
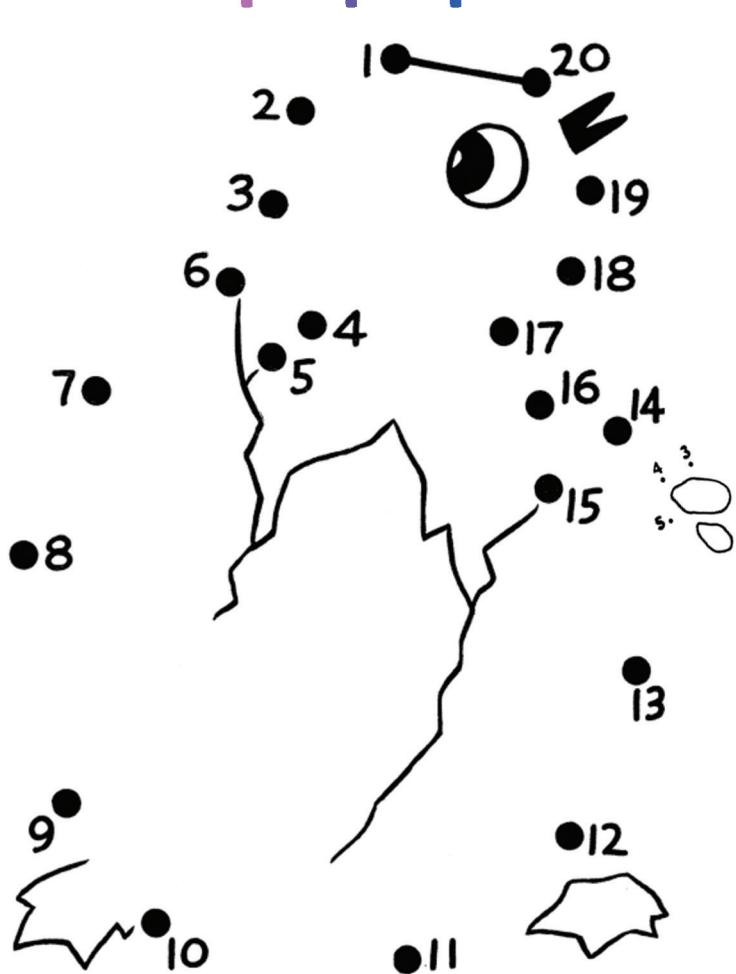
Гэтыя трусянты выглядаюць аднолькавы-мі, але насамрэч яны адрозніваюцца. Колькі кружкоў - столькі адрозненняў. Адшукай іх і замалюй кружкі.

Хто хаваецца за кроўкой?

Абвядзі малюнкі па крапках
у правільным парадку
і паглядзі, што атрымаецца.

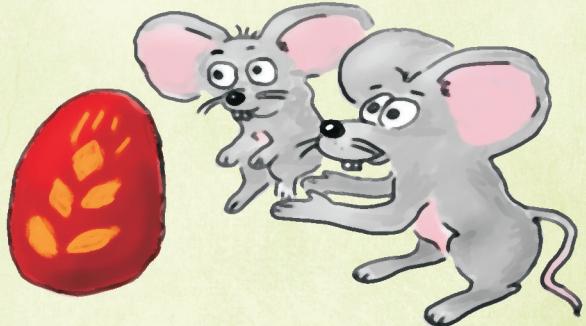

Алена Церашкова

Я яечка распісала

Я яечка распісала:
каласок намалявала.
Тут прыбеглі мышаняты:
— Падарыще дзеля свята!
Давялося падарыць.
Села новае рабіць.

Я яечка распісала:
кацяня намалявала.
Тут з'явіліся шчаняты:
— Падарыще дзеля свята!
Давялося падарыць.
А самой яшчэ рабіць.

Скутар я намалявала
і яечка прыхавала.
Не крыўдуйце, звераняты,
гэта падару я тату!

Малювала Юлія Малахоўская

Што ў сцяну
не ўваб'еш?

Адгадай!

Поўна бочачка віна,
Нідзе дзірачкі няма.

Пакуль варыш –
соліш,
Пачнеш есці –
несалонае.

У адным гаршочку
дзве кашкі варацца.

Спатрэбіцца:

- ❖ Папера для асновы
- ❖ Каляровая папера для яйка
- ❖ Нажнічкі з тонкім вострым канцом — але не скругленым!
- ❖ Просты аловак, ліноўка, клей-аловак
- ❖ Тоўстая книга
- ❖ Гелевая асадка, каб падпісаць паштоўку

Велікодная паштоўка

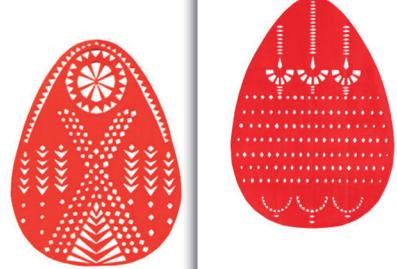
Вольга Бабурына
<http://palunisa.livejournal.com/>

1. Бярэм квадратны аркуш паперы. Надціскаем нажніцамі лінію пасярэдзіне для роўнага згіну. Складаем напалам. Выразаем хвалю па адным краі паштоўкі. Аснова гатова.

2. Складаем аркуш каляровай паперы, да згіну прыкладаем лекала і абмалёўваем алоўкам.

Выразаем яйка па контуры. Выразаць трэба да канца, не абрываць. Надрэз павінен быць вельмі глыбокі.

Выстрыгаем малюнак, згінаючы паперу па чырвоных лініях: пачынаем з маленькага ўзору, пасля выстрыгаем большы ўзор. Трымаем паперу, каб яна не рассоўвалася.

3. Яйка гатова. Разгортваем яго. Каб яно выраўнялася, кладзем у тоўстую книгу.

Прыклейваем яйка на правы бок паштоўкі.

Яйка цалкам змазваць не трэба, толькі ў тых месцах, дзе найменш выстрыжана.

Гелевай асадкай дамалёўваем травінкі, падпісваєм паштоўку.

*Святочная паштоўка
з выцінанкай готовая!*

Хто прыносіць Велікоднія яйкі?

Хочаш даведацца, як адзначаюць Вялікдзень дзеци ў розных краінах свету? Ну дык слухай.

Трусік — сімвал Вялікадня ў некаторых краінах Еўропы і ў ЗША. Яшчэ ў XVI стагоддзі немцы апавядалі дзесям, што на Пасху трусік прыносіць малым падарункі — размалёваныя яйкі. Аднак падарункі атрымліваюць толькі тыя, хто слухаеца бацькоў і не крыўдзіць малодшых. Дзеци самі рабілі “гняздо” для размалёваних яек і нецярпліва чакалі, калі ж трусік пакладзе туды падарунак.

У Бельгіі дзеци шукаюць яйкі, якія загадзя скавалі бацькі. Хто адшукаў больш — той пераможца!

Амерыканскія дзеткі качаюць яйкі па нахіленным газоне, падганяючы іх рукой. Перамагае той, хто пракаціў яйка далей і без спыну.

Маленькія шведы ядуць на Вялікдзень вельмі шмат цукерак і іншых ласункаў. Ім нават дараць кардонныя яйкі, напоўненныя цукеркамі.

У Чэхіі для дзетак гатуюць асобны пачастунак — пернікі ў выглядзе баранчыкаў — баранекі.

У Францыі галоўны велікодны сімвал — званочак. На свята ўсе дзеци абавязкова носяць з сабой званочки, каб “абзваніваць” усіх, каго пабачаць.

Больш за ўсё пашчасціла англійскім хлопчыкам і дзячынкам — у Вялікдзень ім усе мусяць дарыць цукеркі і цацкі, нават мінакі на вуліцы.

Нумар падрыхтавалі:
рэдактары Вольга Мазурава,
Паліна Грынчанка
кампутарная вёрстка і дизайн
Ірина Бурносенка
пры дапамозе Юліі Малахоўскай